

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Навчально – науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

G. G. Birta
(підпис)

Г.О. Бірта
(ініціали, прізвище)

«03» _____ 09 _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Основи ідентифікації товарів»

освітня програма «Експертиза та митна справа»

спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність _____
код назва спеціальності

галузь знань 07 Управління та адміністрування _____
код назва галузі знань

ступінь вищої освіти _____ бакалавр _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи ідентифікації товарів» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

Протокол від «03» вересня 2021 року № 1

Полтава 2021

Укладач: Хмельницька Є.В., доцент, к.т.н., доцент.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Експертиза та митна справа» спеціальності 076
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ступеня бакалавр

(підпис)

О.В. Кириченко
(ініціали, прізвище)

«02» 09 2024 року

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни Основи ідентифікації товарів

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> Митне регулювання, Харчова сировина, Технології упакування товарів і тара <i>Постреквізити:</i> Експертиза нехарчової продукції, Основи експертної оцінки, Експертиза харчових продуктів, Декларування товарів	
Мова викладання	Українська	
Статус дисципліни: вибіркова		
Курс/семестр вивчення	3/6	
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	5/2	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: - 150.		
- лекції: 20 год.		
- практичні заняття: 40 год.		
- самостійна робота: 90 год.		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК		
Заочна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 2 семестр - .		
- лекції: 2 семестр - .		
- практичні заняття: 2 семестр - .		
- самостійна робота: 2 семестр – .		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): -.		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи ідентифікації товарів» - набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, щодо методологічних аспектів ідентифікації товарів, способів і методів ідентифікації товарів.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none"> • Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК01); • Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, бути критичним та самокритичним (ЗК04); • Здатність проводити дослідження з використанням теоретичних та прикладних досягнень в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (СК02); • Вміння планувати і проводити наукові 	<ul style="list-style-type: none"> • Уміти продукувати нові ідеї щодо розвитку підприємницьких, торговельних та біржових структур і впроваджувати їх. (ПР01); • Виявляти ініціативу і самостійність дій в різних ситуаціях, критично оцінювати явища та процеси у сфері підприємництва, торгівлі і біржової діяльності (ПР04); • Вміти здійснювати теоретичні і прикладні дослідження у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності з використанням сучасних методів і технологій (ПР07);

<p>дослідження, готувати результати наукових робіт до оприлюднення (СК07)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи наукових досліджень для формування пропозицій у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (СК09) 	<ul style="list-style-type: none"> • Планувати і проводити наукові дослідження, демонструвати результати наукових робіт та готувати їх до оприлюднення (ПР13); • Демонструвати навички самостійного опанування новими знаннями, використовуючи сучасні освітні та дослідницькі технології у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (ПР15)
---	--

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення ідентифікації товарів

Тема 1. Види і засоби, способи і методи ідентифікації

Поняття, мета, завдання та функції ідентифікації. Ідентифікація як складова сертифікації продукції. Види ідентифікації та їх характеристика. Об'єкти ідентифікації. Засоби та критерії ідентифікації. Методи проведення ідентифікації продовольчих товарів.

Тема 2. Забезпечення ідентифікації товарів

Організаційне, технічне та інформаційне забезпечення ідентифікації товарів. Види, форми, засоби та вимоги до товарної інформації. Маркування товарів: функції, вимоги, структура, види та їх характеристика.

Тема 3. Світова практика щодо контролю та поліпшення якості харчової продукції

Система НАССР, Стандарти ISO серії 9000, Стандарт ISO 22000, Загальний ЗаконіЄС про харчові продукти

Тема 4. Національна система технічного регулювання та споживчої політики України

Нормативна база на основі міжнародних та європейських стандартів, сертифікація продукції, діяльність органів споживчої політики України.

Тема 5. Законодавство Європейського Парламенту та Ради ЄС у сфері якості харчової продукції та ступінь врахування його вимог в законодавчій та нормативно-правовій базі України

Кодекс Аліментаріус (Codex Alimentarius), Стандарти Кодексу Аліментаріус, Глобальний стандарт BRS — Харчові продукти (BRC Global standard — Food), стандарт забезпечення якості й безпеки харчових продуктів для власних торговельних марок, так званий «International Food Standard» (IFS) (Міжнародний стандарт на харчові продукти), стандарт IFS Logistic (для транспортування, складського господарства й збуту), Європейське законодавство щодо гігієни харчових продуктів та кормів

Модуль 2. Способи і методи проведення ідентифікації окремих груп товарів

Тема 6. Способи і методи проведення ідентифікації зерноборошняних товарів

Зерноборошняні товари: ідентифікаційні ознаки.. Способи і методи проведення ідентифікації зерноборошняних товарів

Тема 7. Способи і методи проведення ідентифікації кондитерських та смакових товарів

Кондитерські товари: ідентифікаційні ознаки. Способи і методи проведення ідентифікації кондитерських товарів.

Смакові товари: ідентифікаційні ознаки. Способи і методи проведення ідентифікації смакових товарів.

Тема 8. Способи і методи проведення ідентифікації фруктово-овочевої продукції

Свіжі та перероблені плоди та овочі: ідентифікаційні ознаки. Способи і методи проведення ідентифікації фруктово-овочевої продукції та продуктів їх переробки

Тема 9. Способи і методи проведення ідентифікації молока та молочних продуктів

Молочні продукти: ідентифікаційні ознаки. Способи і методи проведення ідентифікації молочної продукції. (молока, кисломолочних, консервів і сухих молочних продуктів, морозива, вершкового масла, сичужних сирів)

Тема 10. Способи і методи проведення ідентифікації харчових жирів, яєць і яєчних товарів, харчових концентратів

Харчові жири: ідентифікаційні ознаки. Способи і методи проведення ідентифікації харчових жирів.

Яйця, яєчні продукти і харчові концентрати: ідентифікаційні ознаки. Способи і методи проведення ідентифікації яєчних товарів та харчових концентратів

Тема 11. Способи і методи проведення ідентифікації м'яса і м'ясних товарів, риби і рибних товарів

М'ясо та м'ясні товари: ідентифікаційні ознаки. Способи і методи проведення ідентифікації продуктів переробки м'яса (субпродукти, копченості, ковбасні вироби, консерви, напівфабрикати, кулінарні вироби).

Риба: ідентифікаційні ознаки. Способи і методи проведення ідентифікації риби. Рибні товари: ідентифікаційні ознаки. Способи і методи проведення ідентифікації рибних товарів.

Тема 12. Ідентифікація непродовольчих товарів

Ідентифікація текстильних, швейних, трикотажних і взуттєвих товарів. Ідентифікація господарчих товарів і будівельних матеріалів. Ідентифікація ювелірних і канцелярських товарів та фототоварів. Ідентифікація парфумерно - косметичних товарів. Ідентифікація хімічних товарів і товарів із пластмас. Ідентифікація меблевих і силікатних товарів. Ідентифікація електропобутових товарів.

Розділ 4 Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4 – Тематичний план навчальної дисципліни Основи ідентифікації товарів для студентів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Загальні положення ідентифікації товарів					
Тема 1. Види і засоби, способи і методи ідентифікації	-	Практичне заняття 1. Види і засоби, способи і методи ідентифікації 1.Поняття, мета, завдання та функції ідентифікації. Ідентифікаційна експертиза. Ідентифікація як складова сертифікації	4	Представити у вигляді схеми методи проведення ідентифікації товарів	6

		продукції. 2. Види ідентифікації та їх характеристика. Об'єкти, засоби та критерії ідентифікації. 3.Характеристика способів ідентифікації. Методи проведення ідентифікації товарів.			
Тема 2. Забезпечення ідентифікації товарів	-	Практичне заняття 2. Забезпечення ідентифікації товарів 1. Вивчення законодавчої та нормативної бази щодо ідентифікації продовольчих товарів 2. Вивчення методів проведення ідентифікації 3.Вивчення забезпечення ідентифікації товарів	4	Дати характеристику структурі та видам маркування товарів, скласти схему класифікації інформаційних знаків	6
Тема 3. Світова практика щодо контролю та поліпшення якості харчової продукції	2	Практичне заняття 3. Світова практика щодо контролю та поліпшення якості харчової продукції	-	Опрацювання основних положень стандарту харчової галузі BRC	6
Тема 4. Національна система технічного регулювання та споживчої політики України	2	Практичне заняття 4. Національна система технічного регулювання та споживчої політики України	-	Вивчення державної програми стандартизації з питань створення нормативної бази на основі міжнародних та європейських стандартів	8
Тема 5. Законодавство Європейського Парламенту та Ради ЄС у сфері якості харчової продукції та ступінь врахування його вимог в законодавчій та нормативно-правовій базі України	2	Практичне заняття 5. Законодавство Європейського Парламенту та Ради ЄС у сфері якості харчової продукції та ступінь врахування його вимог в законодавчій та нормативно-правовій базі України	-	Опрацювання стандартів на харчові продукти Кодексу Аліментарус	8
Модуль 2. Способи і методи проведення ідентифікації окремих груп товарів					
Тема 6. Способи і методи проведення ідентифікації зерноборошняних товарів Лекція 1 Способи і	2	Практичне заняття 6. Способи і методи проведення ідентифікації зерноборошняних товарів	4	Вивчити правила ідентифікації хліба і хлібобулочних виробів	8

методи проведення ідентифікації зерноборошняних товарів 1.Ідентифікація зерноборошняних товарів. 3. Методи проведення ідентифікації зерноборошняних товарів		1. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації зерноборошняних товарів			
Тема 7. Способи і методи проведення ідентифікації кондитерських та смакових товарів Лекція 2 Способи і методи проведення ідентифікації кондитерських та смакових товарів 1.Ідентифікація кондитерських та смакових товарів. 2. Методи проведення ідентифікації кондитерських та смакових товарів.	2	Практичне заняття 7. Способи і методи проведення ідентифікації кондитерських та смакових товарів 1.Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації кондитерських товарів 2.Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації смакових товарів	4	Вивчити правила ідентифікації алкогольних напоїв	8
Тема 8. Способи і методи проведення ідентифікації фруктово-овочевої продукції Лекція 3 Способи і методи проведення ідентифікації фруктово-овочевої продукції 1.Ідентифікація фруктово-овочевої продукції. 2. Методи проведення ідентифікації та фруктово-овочевої продукції	2	Практичне заняття 8. Способи і методи проведення ідентифікації фруктово-овочевої продукції 1. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації фруктово-овочевої продукції 1. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації продуктів переробки плодів та овочів	4	Представити у вигляді схеми методику проведення ідентифікації фруктово-овочевої продукції.	8
Тема 9. Способи і методи проведення ідентифікації молока та молочних продуктів Лекція 4 Способи і методи проведення ідентифікації молока та молочних продуктів 1.Ідентифікація молока	2	Практичне заняття 9. Способи і методи проведення ідентифікації молока та молочних продуктів 1.Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації молока	6	Вивчити правила ідентифікації сухих молочних продуктів і морозива	8

та молочних продуктів, 2. Методи проведення ідентифікації молока та молочних продуктів		2.Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації молочних продуктів			
Тема 10. Способи і методи проведення ідентифікації харчових жирів, яєць і яєчних товарів, харчових концентратів Лекція 5 Способи і методи проведення ідентифікації харчових жирів, яєць і яєчних товарів, харчових концентратів 1.Ідентифікація харчових жирів, яєць і яєчних товарів, харчових концентратів. 3. Методи проведення ідентифікації харчових жирів, яєць і яєчних товарів, харчових концентратів	2	Практичне заняття 10. Способи і методи проведення ідентифікації харчових жирів, яєць і яєчних товарів, харчових концентратів 1.Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації харчових жирів 2.Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації яєць і яєчних товарів 2.Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації харчових концентратів	4	Вивчити правила ідентифікації оливкової олії, желе фруктового та перепелиних яєць	8
Тема 11. Способи і методи проведення ідентифікації м'яса і м'ясних товарів, риби і рибних товарів Лекція 6 Способи і методи проведення ідентифікації м'яса і м'ясних товарів, риби і рибних товарів 1.Ідентифікація м'яса і м'ясних товарів, риби і рибних товарів 3.Методи проведення ідентифікації м'яса і м'ясних товарів, риби і рибних товарів	2	Практичне заняття 11. Способи і методи проведення ідентифікації м'яса і м'ясних товарів, риби і рибних товарів 1. Вивчення ідентифікаційних ознак і проведення ідентифікації м'яса та м'ясних товарів 2 Вивчення методів визначення фальсифікації риби і рибних товарів	6	Вивчити правила ідентифікації ікр'яних товарів і нерибних продуктів моря	8
Тема 12. Ідентифікація непродовольчих товарів Лекція 7 Ідентифікація непродовольчих товарів 1.Місце ідентифікації та в системі	2	Практичне заняття 12. Ідентифікація непродовольчих товарів 1.Проведення попередньої ідентифікації 2.Ознайомтеся з результатами основного	4	Дати характеристику організаційному забезпеченню ідентифікації товарів. Та занотувати повноваження органів та служб, що здійснюють	8

товаропросування непродовольчої групи товарів. 2.Методи ідентифікації непродовольчих товарів		та заключного етапів ідентифікації об'єкта дослідження та їх документального оформлення. 3.Ідентифікація і фальсифікація текстильних, швейних, трикотажних і взутєвих товарів. 4.Ідентифікація і фальсифікація господарчих товарів і будівельних матеріалів. 5.Ідентифікація і фальсифікація ювелірних і канцелярських товарів та фототоварів.		ідентифікацію товарів	
---	--	--	--	--------------------------	--

Розділ 5 Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування лекцій (5 балів); наявність опрацьованого матеріалу з теми лекції (5 балів); відвідування занять та обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (15 балів)	45
Модуль 1 (теми 6-12): відвідування лекцій (7 балів); наявність опрацьованого матеріалу з теми лекції (7 балів); відвідування занять та обговорення матеріалу занять (7 балів); виконання навчальних завдань (7 балів); завдання самостійної роботи (7 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (15 балів)	55
Разом	100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Коди та кодування інформації. Штрихове кодування: Маркування об'єктів ідентифікації. Порядок присвоєння, реєстрації, перегляду та скасування кодів EAN на продукцію: ДСТУ 3356-96. — [Введен 1997-01-01]. — М. : Изд-во стандартів, 1997. — 12 с.
2. Методи визначення фальсифікації товарів. Лабораторний практикум / [А. А. Дубініна, Т. М. Летута, С. О. Дубініна, І. Ф. Овчіннікова]. — К. : Видавничий дім «Професіонал», 2009. — 336 с.
3. Методи визначення фальсифікації товарів/ [А. А. Дубініна, І. Ф. Овчіннікова, С. О. Дубініна, Т. М. Летута, М. О. Науменко]. — К. : Видавничий дім «Професіонал», 2010. — 272 с.
4. Полікарпов І. С. Ідентифікація товарів / І. С. Полікарпов, А. П. Закусілов.— К. : Центр навчальної літератури, 2005. — 344 с.
5. Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції: Закон України № 1393-XIV редакція від 18.12.2017 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України № 3689-XII редакція від 21.05.2015 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
7. Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини: Закон України № 2809-IV редакція від 06.09.2005 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
8. Титаренко Л. Д. Ідентифікація та фальсифікація продовольчих товарів / Л. Д. Титаренко, В. А. Павлова, В. Д. Малигіна. — К. : Центр навчальної літератури, 2006. — 192 с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Банк тестів за курсом, які розміщені у програмній оболонці Open test.
2. Супровід лекцій за курсом з використанням Microsoft PowerPoint Presentation.
3. Хмельницька Є.В Основи ідентифікації товарів: дистанційний курс // Є.В. Хмельницька [Електронний ресурс] : Головний центр дистанційного навчання Полтавський університет економіки і торгівлі. — Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=3506>